

SLOVENSKA SINODA, IZBERI ŽIVLJENJE - O RAZVEZANIH

5.1.1.3 Pastoralna zakonov in družin, ki so v težavah ali so neurejeni

313 V življenju zakoncev in družin je veliko posebnih primerov✠✠

Posebno pastoralno skrb zahtevajo: zakoni brez otrok, osamljene družine, ostareli zakonci, samohranilke in samohranilci, vdovci in vdove, ločeni, ki so ponovno civilno poročeni, družine s prizadetimi otroki, družine z otroki s posebnimi potrebami, ki jih je potrebno spremljati z ustreznim znanjem in ljubečo pozornostjo. Za vsakega od teh primerov mora imeti Cerkev osebni pristop. Pastoralna naj izhaja iz ljubezni in resnice. Jezus je vedno branil ter oznanjal resnico in moralno popolnost. Obenem je bil neizmerno usmiljen do grešnikov. Če Cerkev želi, da njen pastoralni odnos do težkih in neurejenih zakonskih primerov izhaja iz ljubezni in resnice, mora v svojem pastoralnem zavzemanju dosledno predlagati vsebino in načela, ki so v skladu s krščanskim oznanilom.

314 Iz zvestobe resnici moramo povedati, da kristjani s cerkveno neurejenim zakonom ne živijo v skladu z evangelijem in zakramentalno naravo zakonske zveze, vendar kljub temu po krstu pripadajo Cerkvi. Za vredno prejetje zakramentov sprave in evharistije morajo urediti svoj neurejeni položaj. Zakoncem, ki se trudijo, iskreno kesajo in težijo k spreobrnjenju, Cerkev dobrohotno pomaga.

315 Čeprav ima civilna poroka svojo vrednost, ker ima obliko javnosti, pa vendar samo civilna poroka za kristjana ne zadošča. Pastoralni odgovor bo ustrežnejši, če vemo, ali gre v teh primerih za nevernost, za nerazumevanje zakona kot zakramenta, za pritisk okolja ali za težnjo, da z zakonom le "poskusita". Zato naj krščansko občestvo, ki spremlja samo civilno poročen par, temu pomaga, da bo uredil svoj položaj v luči krščanskih načel (FC 82,2). K urejanju civilnih zakonov moramo pristopati modro, da ne ustvarjamo videza, kot da gre le za ureditev formalnih zadev.

316 Ker smo prepričani, da je ločitev zakoncev le skrajni in izjemni izhod iz stiske, v katero zaideta, naj krščansko občestvo naredi vse in zakonca pomaga, da ne pride do ločitve. Če se zakonca vendarle ločita, je potrebno biti z ločenimi solidaren in jih podpirati v trpljenju in osamljenosti. Pomagati jim je potrebno, da se čimprej dejavno vključijo v življenje in da se ne umikajo v svojo bolečino. Če ostanejo sami, glede prejemanja zakramentov ni nobene ovire.

317 Pri razvezanih, ki so ponovno (civilno) poročeni, je potrebno upoštevati mnoge zelo različne nagibe, ki so jih pripeljali v cerkveno neurejen položaj. Krščansko občestvo naj teh ljudi ne potisne na rob. Posebno občutljivi bodimo do tistih, ki imajo otroke. Cerkev naj tudi zanje pripravi ustrezno oskrbo. Za vernike, ki so v takšnem družinskem položaju, je pristop k obhajilu mogoč le po zakramentalni odvezi, ki jo spovednik lahko podeli le tistim, ki obžalujejo prekršitev znamenja zaveze s Kristusom in zvestobe do njega ter so odkritosrčno pripravljene živeti tako, da to ne bo v protislovju z nerazvezljivostjo zakona. To je konkretno tedaj, kadar mož in žena iz resnih razlogov - na primer zaradi vzgoje otrok - ne moreta izpolniti dolžnosti ločitve - a se obvežeta živeti povsem vzdržno, to je, da se vzdržita dejanj, ki so pridržana zakoncem. ✠✠ Janez Pavel II., Apostolsko pismo o družini, 84.

318 V nekaterih primerih se lahko pokažejo resna znamenja, da je bil zakon nepravilno sklenjen. Takrat je potrebno ljudem pomagati, da se pri cerkvenem sodišču dejstva raziščejo in se ugotovi oziroma potrdi ničnost zakona.

319 Družinska pastoralna je ob naraščajočem pojavu svobodnih zvez pred novimi izzivi. Najprej se mora usmeriti v preventivno delovanje z namenom, da spozna in zdravi vzroke, zaradi katerih prihaja do takih zvez. Razlogi so lahko socialne, ekonomske in pravne narave, izhajajo pa tudi iz kulturnih, individualističnih in psiholoških drž. Končni cilj pastoralnih prizadevanj ob svobodnih zvezah je, da pripravimo pogoje za ureditev zakona.

320 Cerkev vedno dosledno zagovarja heteroseksualno monogamno družino, zato ne sprejema možnosti zakonskih zvez istospolnih partnerjev. Na preventivnem in širšem vzgojnem področju je potrebno ta pojav spremljati na osebni ravni.

5.1.1.4 Ustanove, nosilci, sodelavci družinske pastorale in njihovo oblikovanje

321 Nosilec družinske pastorale je celotno Božje ljudstvo; posebno odgovornost imajo škofje, duhovniki, diakoni, redovniki in redovnice ter predvsem zakonci (prim. CS 52,7). Prav tako pa je potrebno v celotno pastoralo družine pritegniti strokovno osebje (prim. CS 52,4).

322 Koordinacijo vseh dejavnikov družinske pastorale v škofiji (gibanja, društva, redovniki, katoliške šole ...) vodi Škofijski odbor za družino (ŠOD) pri Škofijskem pastoralnem svetu (ŠPS) po načelu subsidiarnosti in edinosti.

323 Na prvem mestu je odgovorna delna Cerkev s strukturo svojih župnij, dekanij, pastoralnih območij in/ali arhidiakonotov. Vprašanja, ki so skupna vsem škofijam v Sloveniji, naj odkriva, spremlja in rešuje Medškofijski odbor za družino pri Slovenskem pastoralnem svetu (SPS), ki tudi preverja programe in določa merila.

324 Za izvajanje "organskega načrta družinske pastorale" in priprave na zakon naj se na ravni pastoralnih območij in dekanij oblikujejo ustanove, ki bodo to delo na različnih ravneh izvajale, spremljale, usklajevale in pri njem sodelovale. Te ustanove naj skrbijo tudi za stalno izobraževanje sodelavcev, tako klerikov kot laikov. Vsako pastoralno območje naj si prizadeva, da pridobi zadostno število usposobljenih laičkih sodelavcev za družinsko pastoralo.

325 V vsaki župniji naj bo v okviru Župnijskega pastoralnega sveta (ŽPS) ustrezno telo za pospeševanje družinske pastorale in za ustrezne medžupnijske povezave na tem področju.

326 Sodelavci za družinsko pastoralo naj bodo praktični kristjani, osebno povezani s Cerkvijo in pripravljeni delati z drugimi po pastoralnem načrtu Cerkve. Priporočamo mandatno dobo imenovanja sodelavcev za pet let, ki se lahko podaljša oziroma ponovi, če le-ti skrbijo za nenehno usposabljanje in izpolnjujejo določene pogoje.